

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13Csp/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119202021
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5119202021.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v spore žalobcu: A. S., nar. XX.XX.XXXX, P. P., S. XXX/XX, XXX XX, zast.: STEHURA & partners, v.o.s, so sídlom Dolný val 574/7, 010 01 Žilina, IČO : 47 246 863, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., IČO: 47 967 692, 831 04 Bratislava-Staré Mesto, Vajnorská 100/A, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. U r č u j e, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a Poštovou bankou, a.s. v rámci zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2011 je n e p l a t n á.

II. Žalobcovi proti žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a Poštovou bankou, a.s. v rámci zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2011 je neplatná. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.11.2011 uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného zmluvu o úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX. Podpisom tejto úverovej zmluvy však uzatvoril aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá má zabezpečovať poskytnutý úver. Predmetná zmluva o úvere bola vyhotovená v podobe štandardnej formulárovej zmluvy a ako spotrebiteľ tak nemal nijakú možnosť ovplyvniť jej obsah, iba tak, že obsah zmluvy (vrátane dohody o zrážkach zo mzdy) prijme alebo zmluvný vzťah nevznikne. Uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou zmluvy o úvere, jej podmienky neboli individuálne dohodnuté, boli vopred pripravené právnym predchodcom žalovaného na príslušnom formulári, pričom na jej existenciu ma právny predchodca žalovaného žiadnym spôsobom neupozornil. Žalovaný doručil zamestnávateľovi žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy na základe uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe predmetnej výzvy zamestnávateľ žalobcu začal vykonávať zrážky zo mzdy. Okresný súd v Žiline uznesením č. 32Csp/7/2019-22 zo dňa 29.01.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa uplatňovania práv z dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi mnou a Poštovou bankou, a.s. v rámci zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2011, až do právoplatného skončenia vo veci samej. Súčasne súd uložil žalobcovi povinnosť v lehote 30 dní od doručenia uznesenia podať na súde žalobu vo veci samej. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedených smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a

táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Poukázal aj na záver Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktikách predávajúcich zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113,179, kedy pod bodom 9 vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka Komisia konštatovala, že uvedená zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky môže mať oporu v zmluve, ale ako uvádza aj Súdny dvor ES, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť jeho majetok v podobe jeho mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom. Vykonávaním zrážok zo mzdy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný dosiahne aj uspokojenie nárokov, ktoré neprešli súdnou kontrolou prijateľnosti v zmysle ust. § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako vyplýva z formulárovej zmluvy, neobsahuje špecifikáciu pohľadávky tvoriacej zabezpečený nárok a žalovaný sa prostredníctvom tejto dohody môže domôcť aj vymoženia nárokov mimo istiny a zákonného príslušenstva bez akejkoľvek súdnej kontroly, čím mu hrozí nebezpečenstvo značnej ujmy. Príjem z pracovného pomeru je totiž základným prostriedkom pre uspokojovanie základných potrieb zamestnanca. Uvedený zabezpečovací inštitút (dohoda o zrážkach zo mzdy) umožňuje žalovanému ako dodávateľovi siahnuť na moje majetkové práva ako spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v môj neprospech, pričom som povinný sa takémuto konaniu žalovaného podriať bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku žalovaného a z uvedeného dôvodu dohodu o zrážkach zo mzdy je potrebné vyhodnotiť za neprijateľnú a tým aj za neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Zrážky zo mzdy sa vykonávajú na plnenie, na ktoré nemá žalovaný nárok, nakoľko predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a preto je v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z uvedeného vyplýva, že zo samotného zákonného ustanovenia (viacerých zákonných ustanovení vyššie citovaných) vyplýva priamo právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať. Ďalej uviedol, že samotný odkaz na judikatúru Európskeho súdneho dvora, nezodôvodňuje neplatnosť uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy. Súdu dal do pozornosti, že zmluva bola uzatvorená 08.11.2011. V čase uzatvorenia zmluvy Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách už v právnom poriadku SR implementovaná bola a vychádzajúc zo znenia zákona úprava ochrany spotrebiteľa v Občianskom zákonníku sa nevzťahovala na právny vzťah medzi účastníkmi konania, a teda platnosť vzniku tohto vzťahu nemožno posudzovať podľa noriem prijatých

neskôr ako došlo k uzatvoreniu zmluvy. Platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009, sp. zn. IM Obdo V 16/2006). Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník, platný v čase uzatvorenia zmluvy, Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Zákon taxatívnym spôsobom vymenovával, ktoré zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami. Vzhľadom na to, že zmluva o úvere v tomto ustanovení uvedená nie je, je vylúčená aplikácia ustanovenia § 53 odsek 4 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník, platný v čase uzatvorenia zmluvy. Podľa čl.2 odsek 3 Ústavy SR, Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. „Ústavné konformný výklad právnej normy resp. výklad právnej normy vôbec nemôže siahať tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu so znením resp. so zmyslom vykladaného normatívneho textu. V takomto prípade by totiž už nešlo o výklad ale o faktickú novelizáciu právnej normy.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 244/09 z 29.septembra 2009) „1. V ústavnom poriadku Slovenskej republiky všeobecný zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov alebo ich ustanovení možno odvodiť z čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je Slovenská republika právnym štátom. K imanentným znakom právneho štátu neodmysliteľne patrí aj požiadavka (princíp) právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov, resp. ich ustanovení. 2. V ústavnom poriadku Slovenskej republiky platí zásada, podľa ktorej ten, kto konal, resp. postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis (jeho noriem), nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný spätným pôsobením právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 36/95 z 3. apríla 1996, zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 47, pod číslom 131/1996). Je vylúčené a v rozpore s Ústavou SR priamo vyvodzovať práva a povinnosti zo Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko ide o sekundárny zdroj práva a je záväzná pre každý členský štát, nemožno ju použiť v horizontálnych vzťahoch medzi subjektmi súkromného práva, obzvlášť ak už bola do právneho poriadku implementovaná. Smernica je „záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a prostriedkov sa ponecháva na vnútroštátne orgány“ Podľa článku 288 konsolidovaného znenia Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, zverejnené pod č. 2012/C 326/01, (pôvodný článok 249 ZES):

Na účely výkonu právomocí Únie inštitúcie prijímajú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská. Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Rozhodnutie je záväzná v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzná len pre nich. Odporúčania a stanoviská nie sú záväzná. Pokiaľ by aj súd zvažoval rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nie je možné záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS (ďalej len „Smernica“ v príslušnom gramatickom tvare), nakoľko tento nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou unijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy, ktorého priamy normatívny význam pre výklad národného zákona je výlučne indikatívny, a v žiadnom prípade interpretačný. Taktiež, pokiaľ by súd uvažoval o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nie je možné brať do úvahy judikatúru ESD, nakoľko judikatúra ESD vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne, alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách, nie je voči jednotlivcom - a teda ani voči účastníkom tohto konania - bezprostredne záväzná. Samotná judikatúra ESD možnosť riešenia spotrebiteľských sporov v rozhodcovskom konaní pripúšťa, ale zaväzuje súdy, aj pri žalobách o zrušení rozhodcovského rozsudku, nie k plošnému rušeniu rozhodcovských rozsudkov z dôvodov nearbitrability spotrebiteľských sporov, ale k dôkladnému a podrobnému skúmaniu konkrétnych okolností konkrétnej rozhodcovskej doložky, ako aj i vôle „priemerného“ spotrebiteľa a jeho mentálnych schopností; dokonca judikatúra Najvyššieho súdu Českej republiky zdôrazňuje hranice absolútnej ochrany spotrebiteľa, ako aj odmietnutie poskytnutia právnej ochrany ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29.06.2010, sp. zn. N23Cdo 1201/2009, uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 28. dubna 2010, sp. zn. 23 Cdo 4895/2009). Ďalej žalovaný uviedol, že teóriu o tzv. euro konformnom výklade právnych noriem národného práva je možné uplatniť len v medziach vnútroštátneho právneho poriadku, ak pre to dáva národná judikatúra interpretačný priestor, a spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ústavnými požiadavkami právneho poriadku; ústavnými predpismi. Zákonodarstvo de lege lata žiadny takýto interpretačný priestor nedáva. Podľa

čl.7 odsek 3 Ústavy SR, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády.

Avšak, trvajúc na vyššie uvedenom, judikatúra ESD považuje rozhodcovskú doložku v spotrebiteľských zmluvách za všeobecne prípustnú. Rozsudok Súdneho dvora zo dňa (prvá komora) zo 6. októbra 2009 (návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Juzgado de Primera Instancia n o 4 de Bilbao - Španielsko) - Asturcom Telecomunicaciones SL/Cristina Rodríguez Nogueira (Vec C-40/08) vo svojom výroku konštatuje, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý BOL VYDANÝ BEZ ÚČASTI spotrebiteľa, musí hneď, AKO SA OBOZNÁMI S PRÁVNymi A SKUTKOVými OKOLNOSŤAMI POTREBNými NA TENTO ÚČEL, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom V ROZSAHU, V AKOM PODĽA VNÚTROŠTÁTNYCH PROCESNÝCH PRAVIDIEL MÔŽE TAKÉTO POSÚDENIE VYKONAŤ v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Rozsudok súdneho dvora z 9. marca 1978 „Neuplatnenie zákona, ktorý je v rozpore s právom Spoločenstva, vnútroštátnym súdom“ (Vec 106/77), ktorej predmetom je návrh podaný Pretore di Susa (Taliansko) medzi Amministrazione delle Finanze dello Stato a Simmenthal, akciovou spoločnosťou, so sídlom v Monze, na ktorý sa právny zástupca odvoláva, pojednával o rozpore ZMLUVY A NARIADENIA s vnútroštátnym poriadkom, a tieto, na rozdiel od smernice sú priamym zdrojom práva. Akákoľvek argumentácia uvedeným rozsudkom je vylúčená, nakoľko skutkové ako aj právne okolnosti sú výrazne odlišné, ako v tomto spore. Podľa článku 288 konsolidovaného znenia Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, zverejnené pod č. 2012/C 326/01, (pôvodný článok 249 ZES): Rozhodnutie je záväzné v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich. K uvedenému zdôraznil žalovaný, že tieto rozhodnutia ESD sú mnohokrát citované bez znalosti celého kontextu rozhodnutia, skutkových okolností veci a predovšetkým bez znalosti právnych reálií štátu a vnútroštátnych noriem, ktoré sa na dané vzťahy a účastníkov tohto konania vzťahujú. Následne dochádza k vytrhnutiu časti odôvodnenia a petitu z celkového kontextu. Vo vzťahu k doktrínalnej a niekedy i judikatúrou namietanej nutnosti tzv. eurokonformného výkladu spotrebiteľského práva, obzvlášť možnosti uzavrieť rozhodcovskú doložku v zmluvách, ktoré sú vnútroštátnym právnym poriadkom označované za spotrebiteľské, in concreto v súlade so Smernicou, sa konštatuje, že Smernica (rovnako ako aj každá iná smernica) nie je na zvrchovanom území Slovenskej republiky voči jej občanom priamo zaväzujúca, a jej účinok je priamy len za predpokladu, že štát smernicu do svojho právneho poriadku neimplementoval, alebo, že smernica zakladá priamo právo občana, nie jeho povinnosť, alebo, že ide o vertikálny vzťah občan - štát. Ani jedna z týchto podmienok nie je v prípade vyššie uvedeného použitia Smernice splnená. Smernica, s poukazom na článok 288 ZES (pôvodne 249) ZES sama o sebe nemá horizontálny účinok

(ako má napr. národný zákon) a je záväzná len pre členské štáty, ktorým je určená, a aj to len čo do výsledku, ktorý má byť dosiahnutý. Forma a prostriedky, ako smernicu zakomponuje do vlastného právneho poriadku, sú ponechané na členských štátoch. Zákonodarca Slovenskej republiky tak učinil prostredníctvom ustanovení piatej hlavy zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník a množstvom špeciálnych právnych predpisov. Generálny advokát Lenze vo veci 91/92 Fazzini vs. Dori konštatoval, že „Rozšíriť judikatúru ESD o horizontálny účinok smernice na oblasť vzťahov medzi jednotlivcami by znamenalo priznať Spoločenstvu právomoc stanovovať s priamym účinkom povinnosti na ťarchu jednotlivcov, zatiaľ čo túto právomoc má len tam, kde má právo vydávať nariadenia“. Smernica je určená k tomu, aby jej obsah pred aplikáciou „prešiel“ národným parlamentom, čo by v prípade horizontálneho účinku nenastalo. Smernica teda nemôže mať horizontálny priamy účinok, čo znamená, že jednotlivec sa ustanovení smernice nemôže dovolávať voči inému jednotlivcovi rozhodnutie ESD vo veci 152/84 M.H.Marshall v. Southampton and South-West Hampshire Area Health Authority (1986) ECR 723 a vo veci C-91/92 Paola FacciniDori v.RecrebSrl. (1994) ECR I-3325. Súd tu opakovane vyslovil názor, že „Rozšírenie možnosti priameho účinku smerníc i na vzťahy medzi jednotlivcami by znamenalo priznať Spoločenstvu právomoc ukladať s bezprostredným účinkom povinnosti jednotlivcom, avšak takú právomoc má iba vtedy, ak je oprávnený prijímať nariadenia“. Z tohto dôvodu je právne posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky nevyhnutné riešiť výlučne s ohľadom na požiadavky vnútroštátneho právneho poriadku, kladenými v posudzovanom prípade ustanoveniami § 1 a nasl.

zákona o rozhodcovskom konaní. Na základe týchto ustanovení je potom potrebné konštatovať, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve nie je neplatná automaticky (ex lege), ale je potrebné v každom jednotlivom prípade ju skúmať, ako má rozhodcovská doložka spôsobiť ujmu spotrebiteľa a značnú nerovnováhu v jeho právach a povinnostiach, ktoré mu z rozhodcovskej doložky vyplývajú. A uvedené tvrdenia riadne podložiť dôkazmi.

Krajský súd v Bratislave vo svojom uznesení zo dňa 26.06.2013, sp. zn. 18CoE/132/2013 konštatuje, že „... súd sa pri svojich úvahách o neprijateľnej rozhodcovskej doložke odvoláva na ustanovenie Smernice 93/13/EHS. Zaoberá sa jej hodnotením v kontexte úvah vyplývajúcich z prílohy 1 písm. q) tejto smernice, ktorá hodnotí, čo je možné považovať za neprijateľnú podmienku pričom táto interpretácia vychádza z nesprávneho prekladu ... slovenský preklad by mal znieť: Nekalou podmienkou je zbavenie spotrebiteľa práva alebo mu bráni v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory výlučne arbitrážou, na ktorú sa nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov. V tomto kontexte potom nemožno ujednanie rozhodcovskej doložky hodnotiť za nekalú podmienku, nakoľko rozhodcovské konanie je súčasťou legislatívne upraveného procesu a je súčasťou civilného práva. Inak je povinnosťou exekučného súdu poverenie na vykonanie exekúcie vedenej na základe vykonateľného rozhodcovského rozsudku vydať.“ Zároveň žalovaný dal do pozornosti návrh generálnej advokátky ESD Vericy Trstenjak prednesený 29.11.20011 vo veci C-453/10 medzi účastníkmi Jana Preničová, Vladislav Perenič proti S.O.S. financ, spol. s r.o., bod 63 a nasl.: „Ako vyplýva zo šiesteho odôvodnenia smernice 93/13, jej účelom je v tejto súvislosti „odstrániť nekalé podmienky z týchto zmlúv“. Jej cieľom ale nie je, ako už bolo konštatované, vyhlásiť zmluvy na základe nekalých podmienok, ktoré obsahujú, za neplatné. Cieľ, ktorý sleduje normotvorca smernice, spočíva výlučne v nastolení rovnováhy, nie však v odstránení zmluvy ako celku. Vyhlásením neplatnosti celých zmlúv v závislosti od záujmu spotrebiteľa by sa nenastolila rovnosť medzi zmluvnými stranami. Opravným zásahom na nastolenie rovnováhy zmluvy uzatvorenej pri výkone zmluvnej autonómie oboch strán sa má táto zmluva práve opraviť a nie zničiť. Okrem toho by sa zrušil základ pre obchodné konanie hospodárskych subjektov na vlastnú zodpovednosť. Obeťou právneho systému, ktorý kategoricky a bez výnimky stanovuje neplatnosť celých zmlúv, ak je výhodná iba pre jednu zmluvnú stranu, by bola zmluvná autonómia. Jednostranne zvýhodňovaný spotrebiteľ by bol totiž zbavený zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Prístup, ktorý sleduje tvorca smernice, primerane zohľadňuje túto zásadu, ktorá má vysoké postavenie v právnom poriadku Únie, v rozsahu, v akom sa obmedzuje na to, čo je nevyhnutné na nastolenie rovnosti zmluvných strán, zatiaľ čo okrem toho nariaďuje viazanosť zmluvných strán existujúcimi dohodami, ktoré boli uzatvorené dobrovoľne. Z tohto dôvodu by právny stav vyzeral úplne inak, ak by sa posúdenie otázky, či môže zmluva obsahujúca nekalé podmienky ďalej existovať, odvíjalo výlučne od toho, aká je pre spotrebiteľa v konkrétnom prípade najvýhodnejšia situácia. Existovalo by tu riziko, že by sa vzťah medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom opäť dostal do nerovnováhy, a tentokrát výlučne v prospech spotrebiteľa. Odstránil by sa tým síce rozdiel medzi zmluvnými právami a povinnosťami v prospech predajcu alebo dodávateľa, čo by zodpovedalo cieľom smernice, ale nezabezpečila by sa tým rovnováha sledovaná tvorcom smernice. Tvorca smernice sledoval vyrovnanie existujúcich nevýhod pre spotrebiteľa. Nemožno ale vychádzať z toho, že chcel spotrebiteľovi dopomôcť k právnemu postaveniu, ktoré by prevyšovalo postavenie, aké obyčajne majú v obchodnom styku dvaja rovnocenní zmluvní partneri. Prísne vzaté, neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu týchto povinností zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Zodpovedá to aj názoru generálneho advokáta Tizzana, ako ho vyjadril

vo svojich návrhoch vo veci Ynos. Uviedol v nich, že sa od tohto pravidla obsiahnutého v smernici 93/13, podľa ktorého musí zmluva napriek nekalej podmienke naďalej existovať, možno odchyliť iba vtedy, ak táto zmluva nemôže objektívne existovať bez nekalej podmienky, nie však už vtedy, keď sa podľa posúdenia a posteriori zdá, že jedna zo zmluvných strán by zmluvu bez tejto podmienky neuzavrela. Argumenty, ktoré boli uvedené

v súvislosti s nevyhnutnosťou zachovať zásadu zmluvnej autonómie, ako aj zabezpečiť vyrovnanosť zmluvných vzťahov medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, sa napokon musia posúdiť vo svetle ďalšieho cieľa smernice. Treba totiž pripomenúť, že smernica 93/13 bola podľa svojho prvého odôvodnenia prijatá na účely postupného vytvorenia vnútorného trhu. Ako vyplýva z jej druhého a tretieho odôvodnenia, smeruje k tomu, aby odstránila výrazné rozdiely v právnych predpisoch v jednotlivých členských štátoch týkajúcich sa nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tvorca smernice okrem lepšej ochrany spotrebiteľa podľa siedmeho odôvodnenia zamýšľal v rozsahu pôsobnosti smernice stimulovať hospodársku súťaž („predajcom tovarov a dodávateľom služieb sa tým

pomôže pri ich predaji tovaru a dodávaní služieb doma, ako aj na vnútornom trhu“). Obchodná činnosť sa ale môže vyvíjať iba tam, kde sa účastníkom hospodárskej súťaže zabezpečí právna istota. Patrí k tomu ochrana dôvery účastníkov hospodárskej súťaže v zachovanie existencie zmluvných vzťahov. Pravidlo, podľa ktorého platnosť zmluvy ako celku závisí od záujmu iba jednej zmluvnej strany, nielenže tejto dôvere neprospieva, ale dlhodobo ňou môže dokonca otriasť. V rovnakej miere, ako by tým mohlo dôjsť k zníženiu ochoty predajcov alebo dodávateľov uzatvárať zmluvy so spotrebiteľmi, mohol by byť podľa okolností zmarený cieľ vytvoriť vnútorný trh. To zohľadňuje aj pravidlo v článku 6 smernice 93/13 tým, že sa obmedzuje na to, aby zabezpečilo rovnováhu v zmluvných vzťahoch.“ V nadväznosti na vyššie uvedené ide, v tomto prípade, pod zámkou narovňavania prirodzených nerovností medzi účastníkmi občianskoprávných vzťahov, prostredníctvom zákona alebo dokonca prostredníctvom judikatúry ESD, k narušeniu princípu rovnosti účastníkov konania, a; legitimita takýchto legislatívnych „úsluh“ slabším zmluvným stranám sa odvodzuje od predpokladu, že sú na trhu znevýhodnení silnejším ekonomickým postavením ich spolukontrahenta, tj. dodávateľa. V podstate tak nejde o nič menšieho, než, že tento návrh reprezentuje dodatočný (aposteriórny) nesúhlas jedného z účastníkov konania s rozhodcovským konaním ako takým, a absenciu zodpovednosti žalobcu, ktorý sa, okrem iného, prejavuje aj neplnením záväzku zo zmluvného vzťahu. Podľa ustanovenia článku 1 odsek 2 Smernice č. 93/13/EHS z 5. apríla 1999 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Podľa ustanovenia § 93b odsek 1 zákona č. 483/2001 Z. z. zákona o bankách. Banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Aj keď je, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu a samotnou Zmluvou o EÚ, vylúčená aplikácia ustanovení Smernice, žalovaný opäť dal súdu do pozornosti článok 1 odsek 2 Smernice, ktorý vylučuje použitie ustanovení Smernice, pokiaľ dodávateľ postupoval podľa vnútroštátnych predpisov. Zároveň zdôraznil, že ustanovenie § 93b odsek 1 zákona č. 483/2001 Z. z. zákona o bankách ukladá právnomu predchodcovi odporcu ponúknuť neodvolateľný návrh rozhodcovskej doložky, čo zároveň vylučuje aplikáciu Smernice na rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže postup právneho predchodcu odporcu odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia vnútroštátneho poriadku. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných. Podľa ustanovenia § 77 ods. 2 CSP, na zmenu žaloby, na jej späťvzatie, na uznanie nároku alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmluvy je potrebný súhlas všetkých, ktorí vystupujú na jednej strane. Podľa ustanovenia § 53a odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Žalovaný namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, keďže spolu s pôvodným veriteľom tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko túto podmienku používa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Vzhľadom na ustanovenia § 53a odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, je zrejmé, že rozhodnutie súdu bude mať vplyv na nielen na odporcu, ale predovšetkým na dodávateľa - bankovú inštitúciu pôvodného veriteľa Poštovú bankou, a.s., so sídlom Prievozská Ň/B, Bratislava, IČO: 31340890 (ďalej len „Poštová banka, a.s.“), ktorá je dodávateľom. Podľa ustanovenia § 137 písmeno c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Žalovaný namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu, podľa ustanovenia § 137 písmeno c) CSP. Žalobca podal návrh v zmysle ustanovenia § 137

písmeno c) CSP, pričom však právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, musí byť naliehavý. Naliehavý právny záujem nie je daný 1/ spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a/ CSP. - R 17/1972, 2) ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu, 3/ ak požadované určenie

má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo - rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 112/2004 - ZSP 6/06, Ak sa zamietajú určovacia žaloba pre nedostatok NPZ, je vylúčené súčasne sa zaoberať žalobou vo veci samej - rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 26/07, 2 Cdo 231/07, 1 Cdo 91/2006. Ak konštatuje samotný žalobca, k vykonaniu zrážok už došlo, a teda, pokiaľ by súd

návrhu vyhovel, žalobca by následne podal ďalší návrh na splnenie povinnosti. O vykonaní zrážky zo mzdy v čase podania návrhu už žalobca vedomosť mal. Ako je vyššie uvedené, nie je splnený základný predpoklad pre úspešnosť určovacej žaloby, nakoľko nie sú naplnené procesné podmienky. „Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie). (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011)“

„Určovací návrh nie je spravidla opodstatnený najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že ten - ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a

pasívnej legitímácie účastníkov konania). (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 6. 11. 2007, sp. zn. 17Co/161/2007)“ „Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, a či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 112/2004.“ Žalobca nijako nepreukázal nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu, ani, v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. Vzhľadom ku skutočnosti, že dôkazné bremeno nesie žalobca, je jeho povinnosťou preukázať, že zmluvu neuzavrel slobodne, s výnimkou prípadu, ak by v čase jej podpisu bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, resp. jeho spôsobilosť bola obmedzená. V opačnom prípade ide len o účelové, ničím nepreukázané tendenčné tvrdenie a súd by ho pri hodnotení dôkazov nemal brať do úvahy. Žalobca si slobodne vybral právneho predchodcu žalovaného, napriek tej skutočnosti, že na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov, akceptoval vykonávanie zrážok právnym predchodcom odporcu. Tvrdenia o zisteniach SOI v nebankových subjektoch súd v žiadnom prípade nesmie brať do úvahy, nakoľko predmet sporu má, po právnej stránke, posúdiť súd, nie SOI, ktorá nie je relevantnou právnou autoritou, a zároveň ide len o tvrdenie žalobcu nijako nepodložené a zároveň právny predchodca žalovaného nebol nebankovým subjektom. Naopak právny predchodca žalovaného je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Je na základe rôznych právnych predpisov povinný spĺňať prísne kritéria nevyhnutné pre vykonávanie bankových činností, preto akákoľvek argumentácia viažuca sa na nebankové subjekty je absolútne neprípustná, nemiestna a súd by na ňu vôbec nemal prihliadať. Žalovaný žiadal, aby súd tvrdenia žalobcu o nemožnosti zabezpečenia budúcej pohľadávky nebral do úvahy, nakoľko žalobca si zamieňa vznik a splatnosť pohľadávky. Pohľadávka pôvodného veriteľa vznikla poskytnutím úveru a nie v budúcnosti. V budúcnosti sa stala „len“ splatnou v celom rozsahu v dôsledku neplnenia si povinností žalobcom. Ďalšia argumentácia o formulácii Dohody sa nezakladá na skutočnosti, čo vyplýva zo žalobcom predloženej zmluvy o úvere. Je formulovaná jasne, zreteľne a dostatočne určito.

Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Pokiaľ súd neprípustne bude v rozpore s vyššie uvedeným posudzovať uzatvorenú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa Smernice, v rozpore s tou skutočnosťou, že táto nie je priamym prameňom práva, mal skúmať okolnosti jej uzavretia, predovšetkým, či jej uzatvorenie skutočne spôsobilo nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, a či táto ochrana poskytovaná súdom neprekročí hranice prípustnosti, a súd nebude chrániť spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu, ale jeho ľahkomyselnosť a nezodpovednosť ako zmluvnej strany, ktorá sa, a posteriori, po tom, čo nastali dôsledky porušenia povinností, dovoľáva neplatnosť, pre ňu „nevýhodnej podmienky“. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve

pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým, dokonca ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Reductio ad absurdum, akékoľvek zabezpečenie pohľadávok zo spotrebiteľských vzťahov by nebolo prípustné, a pokiaľ by to malo byť účelom a cieľom Smernice, nepochybne by to v nej uvedené bolo, resp. zákonodarca mohol ísť pri implementácii Smernice nad jej rámec, a nič mu nebránilo zakázať takéto zabezpečenie (rovnako, ako bolo vylúčené zabezpečenie zmenkami). ANI SMERNICA ANI VNÚTROŠTÁTNE NORMY nevylučujú zabezpečiť záväzok zo spotrebiteľskej normy. A posteriori, po uzatvorení zmluvy, vyhlásiť, že je neprípustné zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy ako neplatnou zmluvnou podmienkou, je v príkrom rozpore s ÚSTAVOU SR, právnym poriadkom SR, ako aj inými právnymi predpismi. Obzvlášť, ak takéto vyhlásenie nemá oporu v žiadnej právnej norme, a zdôvodňovať takýto záver odvolaním sa na Smernicu, či dokonca judikatúru ESD je rozpore s ÚSTAVOU SR ako aj so samotnou Zmluvou EÚ, ktorá presne definuje, ktorým právnym aktom priznáva priamy účinok. Súdny sú oprávnený len vykladať vnútroštátne normy, hoc aj eurokonformným výkladom, v žiadnom prípade nie sú oprávnené tvoriť, meniť právne normy, či arbitrárne rozhodovať, v ktorom prípade, ktorú normu použijú a ktorú nie. Za svojvôľu, ktorá má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky všeobecným súdom, treba považovať aj nerešpektovanie kogentnej normy a prílišný formalizmus pri výklade a aplikácii právnych noriem, ako aj prípady, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil buď vôbec, alebo tak urobil celkom nedostatočne, prípadne ak ho založil na dôvodoch, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú zjavne žiadnu relevanciu. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 110/09 z 2. apríla 2009) Ak všeobecný súd vyhodnotil skutkový stav iba jednostranne a vo veci urobil len formalistický výklad zákonných ustanovení, jeho postupom boli porušené základné práva sťažovateľa. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo 4. mája 2010) Interpretácia zmlúv ako prejavu autonómnej normotvorby účastníkov súkromno-právnych vzťahov je zásadne úlohou všeobecných súdov, to však len potiaľ, pokiaľ všeobecné súdy nerozhodujú v extrémnom rozpore s obsahom súdneho spisu alebo v rozpore s princípom spravodlivosti, či arbitrárne. Tento postup by potom bolo možné označiť za svojvôľu, ktorou sa porušuje ústavné právo na zákonný a spravodlivý proces. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 242/07 z 3. júla 2008) Podľa čl.2 odsek 3 Ústavy SR, Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Podľa čl.7 odsek 3 Ústavy SR, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády. „Je zrejmé, že v právnom štáte sú vzťahy medzi veriteľmi a dlžníkmi založené na očakávaní, že dlžníci si budú plniť svoje povinnosti a tiež, že štát bude túto zásadu podporovať a poskytovať veriteľom primeranú ochranu.“ PL. ÚS 11/96. Ustanovenie § 53 odsek 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, platnom v čase podpisu zmluvy, hovorí o neplatnosti PODMIENKY. Vychádzajúc zo systematiky zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, PODMIENKA, ako právna skutočnosť je definovaná v ustanovení § 36 odsek 1 zákona č. 40/ 1964 Zb. Občiansky zákonník, a to tak, že vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky. Na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada. Gramatickým výkladom § 532 odsek 4 zákona č. 40/ 1964 Zb. Občiansky zákonník je odôvodnený záver, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti, ale samostatným dvojstranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný záväzok. Je to zabezpečovací inštitút. Nie je to jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne, alebo nie. Naopak je to práve na dlžníkovi, či bude plniť riadne a včas a veriteľ nepristúpi k uplatneniu zabezpečovacieho inštitútu. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/994/2013: „V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že zrážky zo mzdy navrhovateľky sú vykonávané z uzavretého „úverového právneho úkonu“ (označenie kou v návrhu), ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov žalobkyni. Nemožno tvrdiť, že existuje naliehavý právny záujem iba na vyhlásení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (čoho sa navrhovateľ domáha podanou žalobou), pokiaľ dohoda, na základe ktorej boli navrhovateľke poskytnuté finančné prostriedky je vo

všetkých svojich dojednaniach platná. Z podaného návrhu však vyplýva, že navrhovateľ nenamieta platnosť zmluvy o revolvingovom úvere, nenamieta ani dojednania, ktoré eventuálne navyšujú v neprimeranom rozsahu plnenie, ku ktorému sa navrhovateľ zaviazal, ale namieta len dohodnutý spôsob splácania úveru. V skutočnosti navrhovateľ potom nenamieta neprijateľnú podmienku, ktorá bola dohodnutá v spotrebiteľskej zmluve (napríklad § 53 ods. 4 OZ), pretože namieta dopad zákonného ustanovenia § 551 OZ. Zákonné ustanovenie platného právneho poriadku však nie je niečo, s čím by bolo potrebné osobitne spotrebiteľa oboznamovať. Nemožno vyhlásiť, že navrhovateľ má naliehavý právny záujem akokoľvek nesplácať (teda aj zrážkami zo mzdy) dohodnuté splátky podľa uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere, keď platnosť samotnej zmluvy nenamieta.“ Podľa Rozhodnutia Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 6C/197/2014: „Súd sa v celom rozsahu stotožnil s písomným vyjadrením navrhovateľa, že dohoda o vykonaní zrážok zo mzdy je platne uzavretá, nakoľko obsahuje všetky náležitosti obsiahnuté v zákonom ustanovení 551 Občianskeho zákonníka a to označenie veriteľa a dlžníka, označenie platiteľa mzdy, označenie pohľadávky, výšku dohodnutých zrážok a súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok. Navrhovateľka si z veľkého množstva ponúk úverov poskytovaného rôznymi bankami, dobrovoľne sama vybrala poštovú banku - bankový produkt- úver, pričom už pri podpise zmluvy mala vedomosť, že poskytnuté peňažné prostriedky je povinná splácať. Pokiaľ by navrhovateľka riadne a včas plnila svoje zmluvné povinnosti, odporca by nemusel pristúpiť k použitiu dohodnutého zákonného zabezpečovacieho inštitútu, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy podľa 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Taktiež súd poukazuje na to, že v tomto prípade sa nejedná o žiadny nebankový subjekt, Poštová banka a.s. je zriadená podľa zákona a podlieha bankovému dohľadu Národnej banky SR.“ V nadväznosti na vyššie uvedené žalovaný žiadal, aby súd konanie zastavil (vzhľadom na nedostatok právomoci súdu) alternatívne žiadame, aby žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú zamietol v celom rozsahu a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania a trov právneho zastúpenia žalovaného.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k žalobe (č.l. 37) vo svojej podstate zopakoval svoje tvrdenia a právnu argumentáciu uvedenú v žalobe, a preto nie je potrebné odborne popisovať obsah tohto vyjadrenia žalobcu.

4. Súd sa primárne zaoberal námietkou nedostatku právomoci súdu vznesenou žalovaným, nakoľko ide o podmienku konania a pri aplikácii nižšie uvedených zákonných ustanovení dospel k nasledovnému záveru :

Podľa § 73 ods.1 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ZSRK), ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

Podľa § 73 ods.2 ZSRK na trvanie a plynutie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorá začala plynúť pred 1. januárom 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014; ustanovenie § 46 ods. 3 tým nie je dotknuté.

Podľa § 73 ods. ZSRK rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Keďže žalobkyňa namietala platnosť rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015, spravuje sa rozhodcovská zmluva zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 3 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Podľa odseku 2, rozhodcovská zmluva sa vzťahuje aj na právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyhlásia. To platí aj v prípadoch postúpenia práv alebo povinností alebo inej zmeny v osobe veriteľa alebo dlžníka vo vzťahu, na ktorý sa vzťahuje rozhodcovská zmluva. Podľa odseku 3, ak tento zákon odkazuje na dohodu zmluvných strán, za súčasť tejto dohody sa považujú aj rozhodcovské pravidlá, na ktoré sa v nej odkazuje.

Podľa § 4 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Podľa odseku 2, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Podľa odseku 3 písomná forma rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy, a) ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá vo vzájomnej písomnej komunikácii strán alebo b) ak bola uzatvorená elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a osoby, ktorá právny úkon urobila. Podľa odseku 4, odkaz v zmluve alebo v písomnej komunikácii strán na

akýkoľvek dokument obsahujúci rozhodcovskú doložku sa považuje za písomnú rozhodcovskú zmluvu, ak sa takýmto odkazom má podľa vôle strán stať rozhodcovská doložka súčasťou zmluvy.

V danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená úverová zmluva, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. Zmluva v bode 3.11 (č.l. 10) odkazuje na článok 10, II VOP, kde má byť je dojednanie o rozhodcovskej doložke. Súd konštatuje, že rozhodcovská doložka je teda formulovaná vo všeobecných poistných podmienkach, a podľa uvedenej rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu a tým mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z uvedeného dôvodu rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. V zmysle smernice ES/93/13 EHS neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzuje prístup k dôkazom alebo ukladá mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa zmluvný vzťah riadi malo spočívať inej zmluvnej strane. Je neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Táto podmienka je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý teória a prax označujú za faktický nerovný, nevyvážený. Takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a je absolútne neplatnou. V tejto súvislosti súd odkazuje aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 z 21. 03. 2012, kde v obdobnej právnej veci NS SR vyslovil názor, že takto dojednaná rozhodcovská doložka nie je individuálne dojednané rozhodcovskou doložkou a že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Súd tak dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská zmluva dojednaná písomne formou rozhodcovskej doložky je neplatná, čo má za následok nedostatok právomoci rozhodcovského súdu. Je tak daná právomoc súdu predmetnú vec prejednať a rozhodnúť.

5. Následne sa súd zaoberal námietkou žalovaného o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a dospel k nasledovnému záveru : Východisková úvaha súdu je tá, že právny vzťah založený medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom Zmluvou o úvere (lepšia splátka) č. XXXXXXXXXX do dňa 05.11.2011 (súčasťou ktorej je aj zmluvné dojednanie Dohody o zrážkach zo mzdy) je vzťahom spotrebiteľským, na ktorý dopadajú zákonné ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému vo vedenom spore domáha určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, obsiahnutej v predmetnej Zmluve o úvere (lepšia splátka). Nakoľko sa jedná o dvojstranný právny úkon uzatvorený medzi právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, bez akýchkoľvek pochybností je zřejmé, že sa v danom prípade jedná o určovaciu žalobu znejúcu na určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP. Na rozdiel od stavu, keď bola prípustnosť určovacej žaloby za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok upravená v ustanovení § 80 písm. c) predmetného zákona jednotne (o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem), právna norma účinná od 01.07.2016, t.j. Civilný sporový poriadok, v ustanoveniach § 137 písm. c) a písm. d) rozlišuje medzi prípustnosťou určovacej žaloby znejúcej na práva a znejúcej na právnu skutočnosť. Pre oba typy určovacej žaloby sú zároveň upravené podmienky prípustnosti ich podania. Podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Zákom stanovenou podmienkou prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. d) CSP je možnosť podania takejto žaloby vyplývajúca z osobitného predpisu. Súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie ustanovení § 3 ods. 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere (lepšia splátka) medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom, súčasťou ktorej bola dohoda účastníkov o zrážkach zo mzdy. Určenie neplatnosti predmetnej Dohody ako právnej skutočnosti sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto Dohody ako zmluvnej podmienky priamo zo zákona. Práve žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaný (predtým jeho právny predchodca) svojím jednostranným rozhodnutím. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vplývajúce z § 3 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., na základe

čoho súd v danom prípade konštatuje prípustnosť podania určovacej žaloby rovnako. S prihliadnutím na konštatovaný právny záver súdu je potom irelevantné skúmanie podmienky nalievajúceho právneho záujmu žalobcu na podanie takejto žaloby, nakoľko nalievajúci právny záujem je podmienkou pre určovací žalobu v zmysle § 137 písm. c) CSP, avšak ako podmienku pre prípustnosť podania určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. d) CSP ju zákon neupravuje.

6. Súd za neopodstatnenú považuje aj námietku žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, ktorú žalovaný odvíja od svojho tvrdenia, že žalovaný a pôvodný veriteľ tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo v zmysle ust. § 77 ods.1 CSP. Podľa názoru súdu sa v danej veci o nerozlučné procesné spoločenstvo žalovaného a pôvodného veriteľa nejedná.

7. Podľa § 551 ods.1 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Podľa odseku 2, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Podľa odseku 3, ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou. Podľa § 52 ods.1 OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa odseku 3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa odseku 4, Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa § 54 ods. 1 OZ, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačeních tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie respektíve odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchyliť od podmienok upravených v občianskom zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené a nemožno akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ. V prejednávanej veci ide nepochybne o spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalobca vystupoval ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Na druhej strane žalovaný vystupoval v pozícii dodávateľa, nakoľko poskytovanie úverov a pôžičiek realizoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Preto právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľských zmlúv súd nielenže môže, ale aj musí aplikovať.

8. V prejednávanej spore súd konštatuje, že pre dohodu zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok, zabezpečovaná pohľadávka musí byť presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Uvedené náležitosti dohoda o zrážkach zo mzdy v danej veci vôbec neobsahovala, je tak neurčitá, a preto je absolútne neplatným právnym úkonom s poukazom na § 37 ods. 1 OZ, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. To je prvý dôvod, pre ktorý je dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná.

9. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, jej obsah žalobca nemal možnosť ovplyvniť, jej obsah sa neprispôbuje okolnostiam prípadu, nebolo vyhotovená na samostatnej listine, ale je súčasťou úverovej zmluvy. Spotrebiteľ uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je tak chciac - nechciac nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly podmienok obsiahnutých v zmluve. Podpisom sa musel žalobca podrobiť vykonávaniu zrážok bez toho, aby mohol zabrániť ich vykonávaniu v tých prípadoch, ak sú zrážky uplatňované veriteľom napríklad aj z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti zmlúv pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi, resp. z iných dôvodov. Naozaj môže nastať, ak už nenastala, situácia, v ktorej si veriteľ môže vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok z dlžníkovej mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri náležitom súdnom preskúmaní nekalosti a podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie pre to, aby získal takto zaplatené prostriedky späť a môže byť od takého postupu odradený neprímeranými nákladmi a ťažkosťami. Inštitút zrážok zo mzdy neprímerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Žalovaný v prejednávanej veci navyše ani nepreukázal, že by prípadne poskytol žalobcovi inú alternatívu zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere, jednoducho, so zmluvou o úvere žalobca musel pristúpiť na takúto formu zabezpečenia záväzku. Žalovaný navyše nepreukázal, že žalobca bol poučený o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, hoci je uvedený postup osobitne dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv. S poukazom na uvedené, súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, ako taká je neplatná i z tohto dôvodu. V tejto súvislosti súd poukazuje podporné aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri MS SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113, 179, ktorým v bode 9 komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená už v čase vzniku právneho vzťahu spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keďže tento je nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Z obsahu spisového materiálu ďalej vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi žalobcom a žalovaným vzhľadom na jej formulárové znenie nemá charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, ktorých obsah by žalobca mohol prípadne ovplyvniť (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Preto tieto ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy nesmú spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy tak ako je naformulovaná, nespĺňa. Predovšetkým je potrebné uviesť, že počet neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je príkladný. V rámci súdneho preskúmania jednotlivých ustanovení spotrebiteľských zmlúv, ktoré nemajú charakter individuálne dojednaných zmluvných ustanovení, môže súd dôslednou aplikáciou generálnej klauzuly obsiahnutej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka okruh týchto podmienok rozšíriť. Medzi neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka patria okrem iného aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímeranú vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka), prípadne, ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi (§ 53 ods. 4 písm. o) Občianskeho zákonníka). Práve predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť tieto vyššie uvedené neprijateľné podmienky, keďže iba jej predložením zamestnávateľovi žalobcu a oznámením výšky jej dlhu podľa vlastného uváženia žalovaného, je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobcovi prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. Je teda možné, že v rámci takto žalovanej vyčíslenej pohľadávky sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu, t.j. sám

žalovaný rozhodne o celkovej výške dlhu žalobcu ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi, ktorý takto sám rozhoduje, že jeho plnenie je v súlade s úverovou zmluvou. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej kontrole primeranosti a žalobca je vystavený neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa. Dodávateľovi umožňuje obchádzať účinnú justičnú kontrolu, čím reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa a z tohto dôvodu je považovaná za neprijateľnú podmienku, tak ako to správne ustálil súd prvej inštancie. Dohoda o zrážkach zo mzdy medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o úvere, z uvedeného vyplýva, že už v čase vzniku zmluvy o úvere bol žalobca ako spotrebiteľ nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom jej uzavretie nemohol odmietnuť, keďže jej uzavretím bolo podmienené poskytnutie úveru. Žalobca tak mal na výber, mohol dohodu o zrážkach zo mzdy buď odmietnuť, čím by si zmaril možnosť, aby mu bol úver poskytnutý, alebo zmluvu o úvere, vrátane dohody o zrážkach zo mzdy podpísať, čím sa podrobil vykonávaniu zrážok zo mzdy bez možnosti akejkoľvek kontroly opodstatnenosti výšky pohľadávky. V ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo aj boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, dohody o ručení, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Postup dodávateľov pri uzatváraní dohôd o zrážkach zo mzdy pri poskytovaní spotrebiteľských úverov je súdu známy z jeho rozhodovacej praxe, z ktorej vyplýva, že tieto dohody sú spotrebiteľmi podpisované bez akéhokoľvek poučenia a bez možnosti ovplyvniť alebo odmietnuť túto dohodu podpísať. Evidentne sa jedná o formulárové zmluvy. Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti, súd žalobe ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

10. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vo výroku o trovách konania rozhodol súd podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Žalobca bol v konaní plne úspešný, a preto má voči žalovanému ako neúspešnej sporovej strane nárok na náhradu trov v konaní v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.